

College van burgemeester en wethouders

Besluit

GOEDGEKEURD

Vergadering van 2 april 2019
Team Programma's Projecten en
Processen

2019_BW_00187

Herinrichting Lange Hofstraat - Besluitvormend

Zaaknummer: 118555

Portefeuillehouder: Annelies de Jonge

Openbaar

Ja

Embargo

Ja, 1 week embargo

Samenstelling

Aanwezig:

mevrouw Annemieke Vermeulen, Burgemeester; de heer Harry Matser, Wethouder; de heer Mathijs ten Broeke, Wethouder; mevrouw Annelies de Jonge, Wethouder; mevrouw Laura Werger, Wethouder; mevrouw Anja de Rouw, Adjunct-secretaris; de heer Ron Jeltima, Waarnemend gemeentesecretaris

---

Besluit

Besluitpunt 1

Het college besluit om het definitief ontwerp vast te stellen voor de herinrichting van de Lange Hofstraat, (bijlage 1).

Besluitpunt 2

Het college besluit de raad voor te stellen het krediet van de Stadsdiagonaal af te sluiten en de vrijval van de kapitaallast van € 8.400,- van 2019 te storten in de algemene reserve.

Besluitpunt 3

Het college besluit de raad voor te stellen een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 140.000,- voor de herinrichting van de Lange Hofstraat en de kapitaallasten (€ 7.400) met ingang van 2020 te dekken uit de vrijval van de kapitaallasten van het restant krediet van de Stadsdiagonaal.

Besluitpunt 4

Het college besluit de raad voor te stellen de begroting 2019 dienovereenkomstig te wijzigen.

Motivering

Aanleiding en context

Zie raadsvoorstel.

Beoogd effect

Zie raadsvoorstel.

Inhoud

Zie raadsvoorstel.

Kanttekeningen

Zie raadsvoorstel.

Communicatie / vervolgtraject / uitvoering

Zie raadsvoorstel.

Rapportage / evaluatie

Zie raadsvoorstel.

Financiële consequenties

Zie raadsvoorstel.

Risico's

Zie raadsvoorstel.

Personele consequenties

De werkzaamheden vergen inzet vanuit verschillende teams. Hiermee is in de werkplanning rekening gehouden.

Bijlagen

---

1. 20190318 Raadsvoorstel Lange Hofstraat.pdf
2. Ontwerp Lange Hofstraat MTD.pdf
3. Inspraakreacties op het Voorlopig Ontwerp van Lange Hofstraat.pdf
4. Begrotingswijziging 2019-06 Herinrichting Lange Hofstraat.pdf

**ONTWERP
RAADSVOORSTEL**

Griffienummer:

Onderwerp	Krediet Herinrichting Lange Hofstraat	
Programma	3. Duurzame leefomgeving	keuzelijst

Forum	oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Annelies de Jonge	
Inlichtingen bij	Rian Bolder	
	06-22226074	r.bolder@zutphen.nl

Soort bevoegdheid	☐ kaderstellend	☐ controlerend	☒ budgetrecht	☐ overig
Beleidsvrijheid	☐ geen	☐ beperkt	☒ ruim	
Programmabegrotingswijziging	☒ ja	2019-6	☐ nee	

Het college van burgemeester en wethouders stelt voor:

1. Kennis te nemen van het definitief ontwerp voor de herinrichting van de Lange Hofstraat, (bijlage 1).
2. Het krediet van de Stadsdiagonaal af te sluiten en de vrijval van de kapitaallast van € 8.400,- van 2019 storten in de algemene reserve.
3. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 140.000,- voor de herinrichting van de Lange Hofstraat en de kapitaallasten (€ 7.400,-) met ingang van 2020 te dekken uit de vrijval van de kapitaallasten van het restant krediet van de Stadsdiagonaal.
4. De begroting 2019 dienovereenkomstig te wijzigen.

Inleiding/aanleiding

De binnenstad van Zutphen is uniek, waardevol en belangrijk bij het creëren van werk. Het speerpunt 'Investeren in de binnenstad' geeft aan dat de gemeente zich samen met de ondernemers en bewoners inzet om de gastvrijheid en het aanbod aan winkels en horeca te behouden en te verbeteren. Ook zorgen we voor een betere bereikbaarheid en toegang naar de binnenstad. Er wordt ingespeeld op de functieverandering van de binnenstad die de komende jaren zal plaatsvinden. Ook wordt de focus verlegd van auto naar andere mobiliteit, de auto is steeds meer te gast.

De Lange Hofstraat vormt de belangrijkste verbindinglijn tussen het 's-Gravenhof en de Groenmarkt en is in historische zin de belangrijkste entreeroute vanaf de voormalige Vispoort naar de historische binnenstad. Vanaf de middeleeuwen is het een statige winkelstraat met rijzige gevelwanden. In de regel waren het individuele panden. Veelal winkelpanden met commerciële activiteiten in de plint. Het straatprofiel kende een rijloper en loopstroken op één niveau. Binnen deze loopstroken hadden de panden natuurstenen stoepen, soms met trappen naar de voor- of winkeldeur en soms met een kelderluik naar de kelderruimte. Deze stoepen waren veelal in private eigendom.

In de huidige situatie is dit historische beeld voor een belangrijk deel nog intact. De verkeersfunctie van de Lange Hofstraat is in de loop van de tijd belangrijker en doorslaggevend geworden. Vooral het laad- en losverkeer voor de winkels is bepalend. Het profiel van de straat is hier op aangepast met een relatief brede rijloper en relatief smalle trottoirs, opgesloten door vrij hoge banden.

Al sinds de vorige herinrichting Lange Hofstraat (1999) zijn er klachten over de inrichting van de straat. De trottoirs zijn, door de keuze van het materiaal in combinatie met de dwarshelling, 'hobbelig'. Dit is voor veel voetgangers ongemakkelijk om over te lopen. Hierdoor mijdt men de stoep en gaat op de trottoirband of op de rijbaan lopen. Ook tijdens de donderdagmarkt, wanneer de Lange Hofstraat dienst doet als uitloop van de markt voor het opstellen van marktkramen, wordt de huidige inrichting als onpraktisch ervaren.

De Lange Hofstraat sluit aan bij de Poort van Zuid en is zoals aangegeven een belangrijke schakel tussen het 's-Gravenhof en de rest van het centrum. Eén van de visitekaartjes van onze stad! Door voor de herinrichting van de Lange Hofstraat te kiezen voor hetzelfde ontwerp bureau als voor de Poort van Zuid, bureau MTD, wordt het gebied één geheel. De herinrichting van de Lange Hofstraat wordt uitgevoerd vooruitlopend op de herinrichting van de 's-Gravenhof.

In mei 2018 is er een bijeenkomst geweest waarbij direct betrokkenen zijn uitgenodigd om mee te praten over de eerste schetsen. Op 17 oktober is het voorlopig ontwerp (VO) gepresenteerd aan de direct betrokkenen en de overige belangstellenden. Het VO is op basis van deze reacties, de ingekomen reacties, het advies van de Erfgoed Adviesraad en het Advies Welstand en cultuurhistorie van het Gelders Genootschap, uitgewerkt in bijgaand Definitief Ontwerp (DO).

Beoogd effect

Invulling geven aan een krachtig Zutphen. Deze investering in de binnenstad draagt bij aan het eerste doel van het Coalitieakkoord 2018-2022; 'aantrekkelijke gemeente om te wonen en te bezoeken'. Het sluit ook naadloos aan op speerpunt 4, 'Investeren in de binnenstad', van het Focustraject.

Het versterken van de Lange Hofstraat als statige winkelstraat en comfortabele schakel tussen de zuidelijke poort, de historische binnenstad en het kernwinkelgebied.

Met de herinrichting van de Lange Hofstraat wordt invulling gegeven aan een lang gekoesterde wens om de straat beter beloopbaar te maken voor voetgangers.

Argumenten

1.1 De actielijn 'poorten van de stad' is gericht op 'het verbeteren van de verbinding van de binnenstad met haar omgeving'.

De binnenstad wordt duidelijk begrensd en is met aantrekkelijke toegangen de verbinding naar de wijken en de regio. Een van de expliciet benoemde inspanningen is het project herinrichten van de Lange Hofstraat.

1.2. Het ontwerp gaat uit van het verbeteren van de beeld- en gebruikskwaliteit van de openbare ruimte en past binnen het college speerpunt 'investeren in de binnenstad'.

Het toetsingskader voor het programma van eisen is gebaseerd op de beleidsuitgangspunten van de gemeente Zutphen en is gevormd door de Binnenstadsvisie die uitgaat van de wisselwerking tussen het historische decor en de stedelijke dynamiek. De herinrichting van de Lange Hofstraat versterkt het ondernemersklimaat met oog voor cultuur en erfgoed.

1.3 Het ontwerp heeft draagvlak onder bewoners, ondernemers en belangenorganisaties.

Er zijn twee informatieavonden geweest. Mede op basis hiervan is het ontwerp tot stand gekomen. Het voorlopig ontwerp is 17 oktober 2018 terug gekoppeld. In de periode van 18 oktober tot en met 4 november 2018 kon men hier schriftelijk op reageren. Deze reacties zijn bijgevoegd.

Men is over het algemeen enthousiast en positief. Aandacht wordt gevraagd voor de marktopstellingen, het laden & lossen en de aansluiting op de zijstraten. Ook wil men dat er strenger wordt gehandhaafd op het éénrichtingsverkeer en het parkeren door vrachtauto's.

Tijdens de informatieavond en bij de ingediende schriftelijke reacties komt een duidelijke voorkeur naar voren om zowel voor de stoepen als voor de rijbaan natuursteen toe te passen.

1.4 De commissie Ruimtelijke Kwaliteit en cultuurhistorie (cie RKC) van de gemeente Zutphen stemt op hoofdlijnen in vanuit het oogpunt van welstand en vanuit de cultuurhistorie.

Het schetsontwerp is allereerst besproken in de erfgoed adviesraad Zutphen (EAZ). Op aanraden van de EAZ is de historische karakteristiek verder uitgewerkt. Vervolgens is het plan aangepast en twee keer besproken met de commissie RKC. Zij heeft de aanbeveling gedaan dat vanwege het voorname karakter van de Lange Hofstraat en de diversiteit binnen het centrum toepassing van natuursteen uitgangspunt dient te zijn. Ook het behoud van de historische vijfdeling (stoepenzone, trottoir, rijbaan, trottoir, stoepenzone) en de niveauverschillen tussen de rijbaan en de trottoirs zijn van belang. Dit is opgenomen in het ontwerp. Het subtiel zichtbaar maken van de stoepenzone met een 'zaagsnede' op een vaste afstand tot de gevels komt tegemoet aan de aanbeveling van de commissie.

De commissie RKC is positief over het zichtbaar maken van de historische positie en contour van de Hofpoort (tussen oude en nieuwe stadhuis). Aandacht wordt hierbij gevraagd voor de beperking van de veelheid van materialen.

1.5 Bij de herinrichting worden de huidige materialen voor een belangrijk deel hergebruikt (circulair).

Het materiaal dat nu in de rijbaan ligt wordt hergebruikt in de stoepen/trottoirs. Om het beeld minder vlak te maken wordt deze gemixt met soortgelijke 'stenen' van een ander formaat. Ook de basaltlava dat nu in de stoepen is toegepast wordt hergebruikt.

1.6 De kelderluiken zijn onderdeel van de openbare ruimte en ook onderdeel van de herinrichting.

De kelderluiken worden geïnventariseerd en per luik wordt de staat van de constructie in beeld gebracht en bekeken hoe deze kan worden hersteld/vernieuwd. De constructie bovengronds valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De toegang vanaf het luik naar beneden is in private eigendom.

1.7 Door de introductie van een schuine trottoirband wordt het laden en lossen voor de winkels tijdens venstertijden geborgd.

De verkeersfunctie van de straat wordt minder belangrijk ten gunste van de verblijfskwaliteit ('auto te gast'). Dit betekent dat de rijloper smaller wordt en de trottoirs breder worden. Om te zorgen dat de bevoorrading geen hinder veroorzaakt voor het overige verkeer wordt een schuine trottoirband toegepast. De individuele natuurstenen stoepen, soms met trappen naar de voor- of winkeldeur en soms met kelderluik, blijven gehandhaafd.

1.8 Het definitief ontwerp is uitgangspunt voor de bestekvoorbereiding.

Bij de uitwerking worden indien nodig, detailaanpassingen uitgevoerd. Dit is inherent aan uitvoeringswerkzaamheden in een historische binnenstad.

1.9 Het ontwerp Lange Hofstraat past binnen het mobiliteitsbeleid dat bijdraagt aan een bereikbare, gastvrije en duurzame binnenstad.

Er is in het ontwerp voorrang gegeven aan meer ruimte voor de voetganger. De fietser heeft hierbij nog voldoende ruimte. Het autoverkeer is meer te gast dan in de oude situatie. Dit past binnen het STOP (Stappen, Trappen, OV en Personenwagens)-principe voor de publieke ruimte in de historische binnenstad.

1.10 Tijdens de uitvoering van dit project kijken we uitdrukkelijk naar mogelijkheden voor klimaatadaptatie, waaronder bijvoorbeeld afkoppelen van regenwater en vergroening.

Er loopt een onderzoek naar de afkoppeling van het hemelwater. Ondanks de smalle stoepen is stadsnatuur in de Lange Hofstraat mogelijk middels bijvoorbeeld plantenbakken (de huidige 'hanging baskets' passen binnen het beleid 'Geveltuinen, stadsnatuur voor de deur'). Meer vergroening in de directe omgeving is opgenomen in het ontwerp rondom de Walburgiskerk (onder andere bomen).

3.1 Er is een sterke wens vanuit de ondernemers en bewoners om de herinrichting in één keer goed te doen.

Al direct vanaf de vorige herinrichting (1999) zijn er klachten over de inrichting van de straat. Doel is de toekomstige technische kwaliteit en beloopbaarheid zo te laten zijn dat de tevredenheid voor een lange periode gewaarborgd is.

3.2 Er zijn extra middelen nodig omdat het beschikbaar gestelde krediet ontoereikend is om de Lange Hofstraat te herinrichten.

De raming voor de herinrichting van de Lange Hofstraat varieert van € 294.000,- bij toepassing van klinkers in de rijbaan tot € 340.000,- voor natuursteen. De beschikbare middelen bedragen € 200.000,-.

3.3 Door tegemoet te komen aan de veel geuite wens van de direct belanghebbenden inclusief ondernemers en de commissie RKC wordt gekozen voor de duurste variant.

Door het aanvullende krediet in te zetten kan tegemoet worden gekomen aan de wens die de meerderheid heeft aangegeven voor het gebruik van natuursteen. De kosten voor deze variant liggen circa € 46.000,- hoger dan bij toepassing van klinkers in de rijbaan

3.4 Toepassen van gebakken materiaal in rijloper wordt gezien als afwaardering van de Lange Hofstraat.

De Lange Hofstraat heeft al tijden door het gebruik van natuursteen in zowel de stoepen als de rijbaan een statige uitstraling en entree. Uitvoering in klinkers wordt door de omgeving gezien als een afbreuk aan de uitstraling als (Lange) Hofstraat.

Kanttekeningen

1.1 Het betreft deels een gebied waar ook (jaarlijkse) evenementen en warenmarkten plaatsvinden.

Het tijdstip van de herinrichting wordt zo afgestemd met de evenementencoördinator dat de evenementen er (nagenoeg) geen hinder van ondervinden. In overleg met de marktmeester wordt de locatie van de (donderdag) weekmarkt tijdens de werkzaamheden verplaatst naar een alternatieve locatie.

1.2 De pilot venstertijden (laden en lossen) in de Lange Hofstraat loopt nog.

De pilot met de venstertijden wordt voor de zomervakantie van 2019 geëvalueerd. Ondernemers lijken een voorkeur te hebben voor venstertijden. Na de evaluatie wordt een voorstel gedaan aan het college over de venstertijden.

3.1 Er is binnen de gemeentebegroting nauwelijks ruimte om aanvullend krediet in te zetten voor de investering in de Lange Hofstraat.

De gemeentelijke middelen staan onder druk. Alle investeringen die aanvullend krediet nodig hebben zullen nadrukkelijk (her)overwogen worden. Vanuit het project en het speerpunt binnenstad wordt geadviseerd om bij herinrichting wel de aanvullende middelen in te zetten. Bij het niet inzetten van extra middelen kan het project beter uitgesteld worden.

3.2 Aanvullend budget is nodig omdat er bij het beschikbaar stellen van het krediet is uitgegaan van een praktisch en doelmatig ontwerp.

Ook bij een meer sobere uitvoering met toepassing van klinkers is het budget ontoereikend. Een sober ontwerp past niet bij het karakter van de Lange Hofstraat.

Risico's

1. Materialen mogelijk niet tijdig beschikbaar.

Na vaststelling van het definitief ontwerp en het beschikbaar stellen van het krediet door de raad kunnen de materialen worden besteld. De levertijd van deze materialen is niet op voorhand volledig in te schatten en kan dus van invloed zijn op de uitvoeringsperiode.

2. Krap tijdspad voor de herinrichting van de Lange Hofstraat.

Bij zowel de uitvoering van de werkzaamheden in a) oktober-november 2019 als b) maart/april 2020, is de uitvoeringsperiode door de diverse evenementen in de betreffende periodes beperkt.

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

Het ontwerp is tot stand gekomen in overleg met de bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Dit heeft in 2018 plaatsgevonden.

Tijdens de laatste informatiebijeenkomst op 17 oktober 2018 is aangegeven dat er werd gekoerst op uitvoering van de werkzaamheden in maart/april 2019. Hierbij is het voorbehoud gemaakt dat bij de keuze voor natuursteen extra middelen moeten worden gezocht (én dat dit een uitdaging is in deze tijd van bezuinigingen) en dat de uitvoering mede afhankelijk is van de levertijden van materialen.

De ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden worden na het collegebesluit schriftelijk op de hoogte gesteld van de stand van zaken.

Planning 2019

voorbereiding

besteksfase/aanbesteding

start mei

- Besteksgereedmaken
- aanbestedingsprocedure (start na goedkeuring raad)
- materialen bestellen (start na goedkeuring raad)

Uitvoering

'op de schop'

In overleg met de ondernemers voorstellen:

- a) 13 oktober t/m 22 november: direct na de Bokbierdag en voor intocht Sinterklaas
- b) maart t/m 25 april 2020 (voor Koningsdag gereed)

Rapportage/evaluatie

Nadat het gebied is heringericht wordt zowel de gang van zaken rondom het project als het functioneren ervan geëvalueerd. Deze kennis kan direct worden toegepast bij de herinrichting van het 's-Gravenhof.

Financiën

De herinrichting van de Lange Hofstraat is geraamd op € 340.000,- (exclusief btw). Uitgangspunt is chinees natuursteen in de rijbaan en hergebruik van het huidige materiaal dat in de rijbaan ligt (tevens natuursteen). Ook de basaltlava dat nu in de stoepen is toegepast wordt hergebruikt.

Het totale krediet van de herinrichting van de Lange Hofstraat is € 340.000,-. Bij het vaststellen van de begroting 2018 is € 200.000,- beschikbaar gesteld. Dit betekent dat er nog €140.000,- aan extra middelen nodig zijn. De Stadsdiagonaal heeft nog een restkrediet dat kan worden ingezet.

Voor het benodigde budget wordt het krediet van de Stadsdiagonaal afgesloten. De vrijval van de kapitaallast van € 8.400,- van 2019 wordt gestort in de algemene reserve.

Het aanvullende krediet is € 140.000,-. De Kapitaallasten van het aanvullend krediet zijn in 2019 nihil. De kapitaallasten voor 2020 zijn € 7.400,-. De kapitaallasten kunnen worden gedekt uit de vrijval (€ 8.400,- structureel) van de kapitaallasten van het krediet stadsdiagonaal (krediet 7210035).

Bijlagen

1. Ontwerp Lange Hofstraat MTD.
2. Ingekomen reacties op het Voorlopig Ontwerp Lange Hofstraat.
3. Programmabegroting. Begrotingswijziging 2019 - 06

Stukken die ter inzage liggen

ONTWERP

BESLUIT

Griffienummer:

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van met nummer ;

gelet op

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van het definitief ontwerp voor de herinrichting van de Lange Hofstraat, (bijlage 1).
2. Het krediet van de Stadsdiagonaal af te sluiten en de vrijval van de kapitaallast van € 8.400,- van 2019 storten in de algemene reserve.
3. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 140.000,- voor de herinrichting van de Lange Hofstraat en de kapitaallasten (€ 7.400,-) met ingang van 2020 te dekken uit de vrijval van de kapitaallasten van het restant krediet van de Stadsdiagonaal.
4. De begroting 2019 dienovereenkomstig te wijzigen.

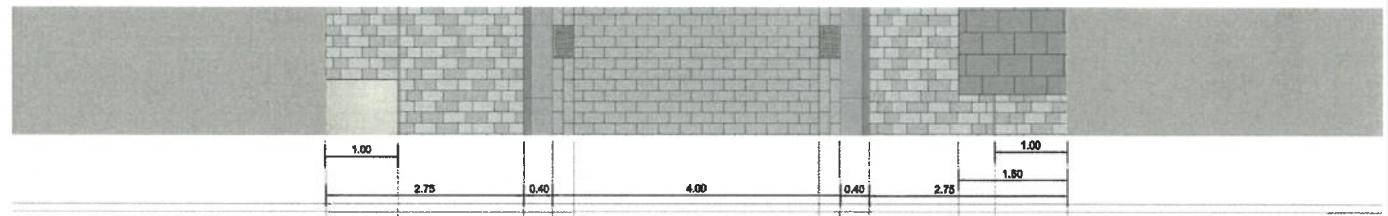
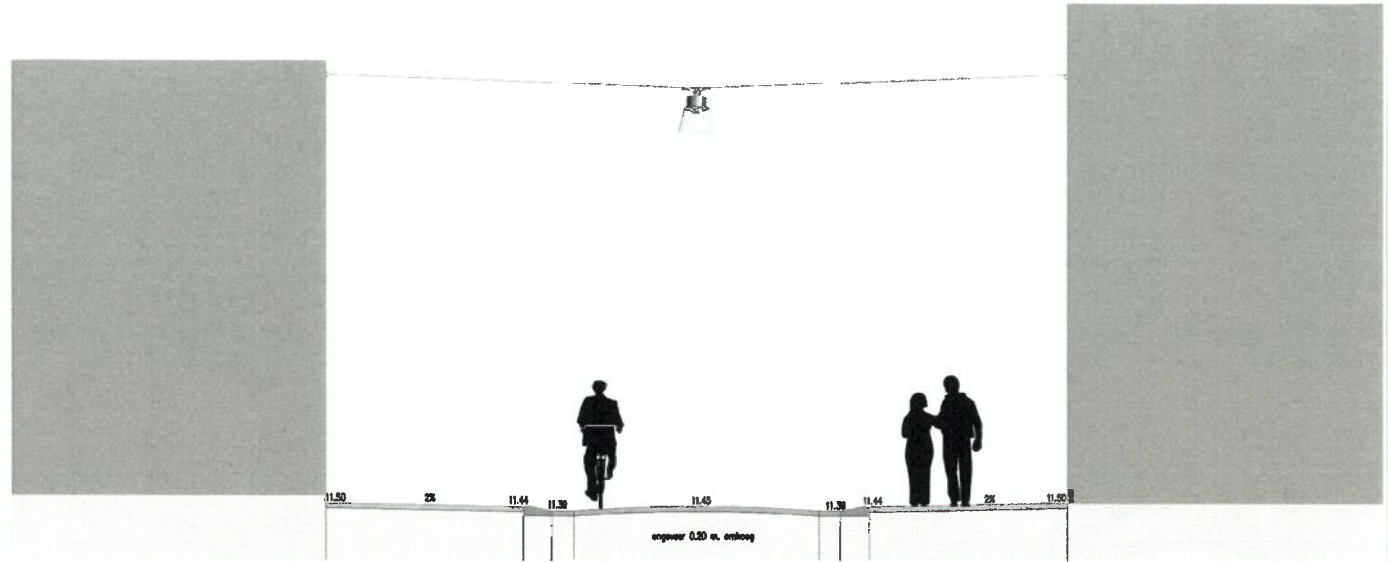
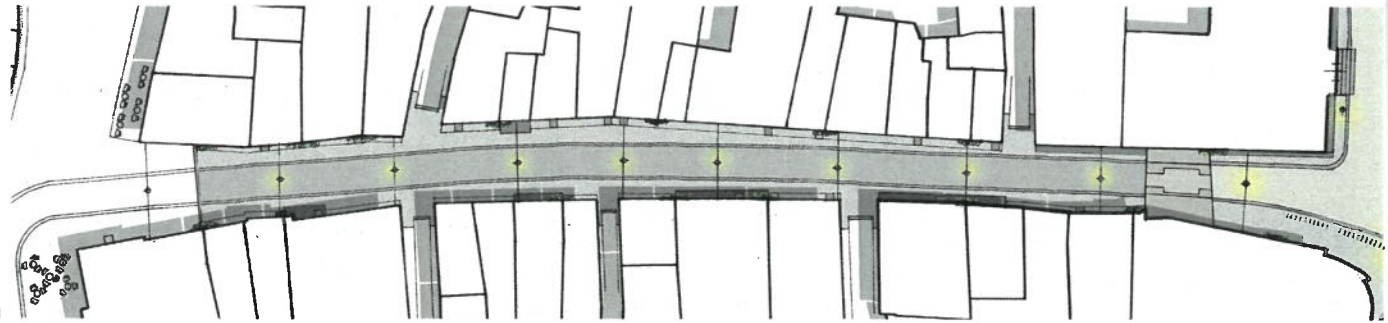
Aldus besloten in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Zutphen,
gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,

INRICHTINGSPLAN LANGE HOFSTRAAT TE ZUTPHEN

variant 2 rijweg in natuursteen

Ingekomen reacties op het Voorlopig Ontwerp van de Lange Hofstraat inclusief aanpassingen aan het bijgevoegde voorlopig ontwerp

De ingekomen reacties van de bewoners en ondernemers zijn verwoord in deel I. Deel II gaat in op het advies van de Erfgoed Adviesraad Zutphen (EAR) en de commissie RKC. Deel III geeft de aanpassingen aan het voorlopig ontwerp aan.

Deel I: Ingekomen reacties bewoners en ondernemers

Het Voorlopig Ontwerp is op 17 oktober 2018 door bureau MTD toegelicht. MTD heeft hierbij een onderscheid gemaakt tussen een profiel met gebakken klinkers en een profiel met uitsluitend natuursteen. Beide profielen hebben de instemming van de marktmeester. Tijdens deze avond gaven veel aanwezigen aan een voorkeur te hebben voor het profiel met uitsluitend natuursteen. Om de meningen en reacties te inventariseren heeft een aantal aanwezigen na afloop van de bijeenkomst zijn of haar reactie op een inschrijfformulier aangegeven.

Het voorlopig ontwerp heeft in de periode van 18 oktober tot 5 november 2018 op de gemeentelijke website gestaan. Er zijn dertien reacties ontvangen. Eén reactie is door de ondernemers van de Lange Hofstraat gezamenlijk ingediend.

Tijdens de informatiebijeenkomst op 17 oktober hebben aanwezigen onder andere aandacht gevraagd voor de marktopstellingen (doorgang & dichte luifels ontnemen zicht op de winkel), laden & lossen, aansluitingen op de zijstraten (vrachtwagens, brandweer, vuilniswagens raken regelmatig luifel(s)). Ook roept men op het éénrichtingsverkeer in de straat strenger te handhaven, het liefst nu al!

Tijdens de informatieavond en bij de ingediende schriftelijke reacties komt een duidelijke voorkeur naar voren om bij de herinrichting van de Lange Hofstraat voor zowel de stoepen als de rijbaan natuursteen toe te passen. Dit is ook het advies van de commissie RKC.

Een van de ondernemers heeft aangegeven graag materiaal te ontvangen om de geschiedenis van de Lange Hofstraat in beeld te brengen. Beelden van het verleden en hoe het na de herinrichting gaat worden. Dit als informatief promotiemateriaal net voor én tijdens de herinrichtingswerkzaamheden.

In verband met de privacy zijn de reacties ‘genummerd’ per persoon.

Persoon 1

- Vrees voor gebruik van de brede trottoirs door auto's, fietsers etc. (handhaving!) éénrichtingsverkeer/werkt uitnodigend.
- Zijn er geen belemmerende mogelijkheden om dit tegen te gaan? Verboden voor grote vrachtauto's, stimuleren bezorging Delta etc.
- Algeheel vrachtwagenverbod buiten de venstertijden

Reactie:

De brede trottoirs zijn bedoeld om de voetganger meer ruimte te geven.

Voorjaar 2018 is de pilot venstertijden ingesteld. Deze wordt voor de zomervakantie van 2019 geëvalueerd. Het straatbeeld is rustiger en veiliger geworden wat onder andere het winkelklimaat

verbetert. Tijdens bevoorrading in de ochtend - wanneer ook veel scholieren op de fiets zijn - kunnen vrachtwagens voor laden- en lossen deels gebruik maken van de stoep. Met stadswachten wordt overlegd over de handhaving.

Een algeheel vrachtverbod valt buiten dit project. In het mobiliteitsplan binnenstad is de ambitie opgenomen om de binnenstad anders te bevoorraden. Streven is hierbij minder, schoner en kleiner bevoorradingsverkeer in de binnenstad. Op korte termijn is nog geen oplossing voor dit verzoek.

Persoon 2

Afvoer hemelwater moet rekening houden met toename van de regenval in de toekomst.

Reactie:

Er wordt rekening gehouden met de regenval en waterafvoer. Hiervoor wordt een onderzoek uitgevoerd.

Persoon 3

- Laden/lossen in venstertijden. Checken door stadswachten! op vrachtwagens die op de stoep gaan staan i.v.m. stoepen die breder zijn;
- In het kader van de tijdsplanning en goede investering is verplaatsing naar februari 2020 wellicht een optie.

Reactie:

Zie voor laden/lossen in venstertijden het antwoord bij reactie 1.

De planning ligt nog niet vast. De suggestie wordt zeker meegenomen. Een ander voorstel is voor herinrichting na de Bokbierdag en voor de intocht van Sinterklaas 2019 (oktober-november).

Persoon 4

- Kiezen voor de natuurstenen variant voor ook de rijbaan!
- Schuine stoepbanden juist 'TOP' ook voor de mensen in rolstoelen en scootmobiel.
- Omdat er natuurlijk veel kosten gemaakt worden: nu in 1x goed! niet over 5 jaar weer veranderen!

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen.

Bij de herinrichting wordt rekening gehouden met alle inwoners en bezoekers, zeker ook minder validen.

Ook wij streven er naar om de Lange Hofstraat in één keer goed in te richten.

Persoon 5

Een grote wens: het zijgedeelte met natuursteen. Het is geen straat voor rode klinkers. Het (rode klinkers) haalt de identiteit in zijn geheel weg! Het wordt geen gezicht t.o.v. het 's Gravenhof! Juist die verbinding (historisch) 's Gravenhof – Markt (binnenstad) is belangrijk. Conclusie: beslist geen rode klinkers

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen. Uw argumenten worden meegenomen in de afweging.

Persoon 6

- Eenheid creëren omtrent de luiken in de stoep (traanplaat vervangen voor evt. plaatstaal i.o.m. huiseigenaren/eigenaren van panden).
- Misschien de poort in een ander soort materiaal uitvoeren zodat het een onderscheid maakt met de bestrating. Idee: staal met gravure.
- Rijgedeelte graag uitvoeren in natuursteen, klinkers passen niet in het beeld van de Lange Hofstraat.

Reactie:

Er is een inventarisatie gemaakt van de kelderluiken in de straat. In overleg met de pandeigenaren wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn voor herstel en/of vervanging van de luiken.

Dank voor uw suggestie voor onderscheidend materiaal voor 'de poort'. Dit hebben we meegeven aan de ontwerpers. Zij hebben dit hebben verwerkt.

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen.

Persoon 7

- De eenheid in de bestrating vind ik erg belangrijk in de binnenstad, ik heb voorkeur voor de klinkers, mooiere kleur.
- Kan Zutphen dit allemaal wel betalen gezien de enorme schuld (18 miljoen). M.i. moet dit project, hoe mooi ook, op dit moment niet worden uitgevoerd. Eerst moeten de financiën gesaneerd worden.
- De schuine banden nodigen uit tot misbruik van de trottoirs en kunnen leiden tot gevaarlijke situaties omdat men geen snelverkeer verwacht op de stoep.

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 1, klinkers.

Voor de herinrichting van de Lange Hofstraat zijn middelen gereserveerd. Indien deze onvoldoende blijken wordt het verzoek voor extra middelen aan de raad voorgelegd. De raad maakt een afweging of investering op dit moment te motiveren is.

Tijdens bevoorrading in de ochtend - wanneer ook veel scholieren op de fiets zijn - kunnen vrachtwagens voor laden- en lossen deels gebruik maken van de stoep. Snel verkeer is niet toegestaan op de stoep.

Persoon 8

- Rijloper: voorkeur voor natuursteen.
- Schuine banden: goed idee.

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen.

U vindt de schuine banden een goed idee.

Persoon 9

- Voorkeur voor natuurstenen looper.
- Schuine banden vind ik geen probleem. Als het druk is komen auto's niet op de stoep, en als het rustig is hoeven ze er niet te komen.

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen, en schuine banden.

Persoon 10

Vindt wat betreft de nieuwe inrichting de variant met klinkers het beste passen bij de uitstraling van deze straat. Bij natuursteen lijkt het verschil tussen rijbaan en trottoir gering, wat onveilige situaties kan veroorzaken en ook een zekere 'saaiheid' in kleurstelling veroorzaakt.

Reactie:

U spreekt uw voorkeur uit voor variant 1, klinkers, om onveilige situaties en 'saaiheid' in de kleurstelling te voorkomen.

Persoon 11

Algemeen:

- In verband met de samenhang met herinrichting van het 's Gravenhof & omgeving (in het kader van Poort van Zuid) en de precare financiële situatie van de gemeentelijke financiën lijkt het ons verstandig om beide projecten tegelijkertijd uit te voeren nadat het ontwerp van het geheel is afgerond en afgestemd met de bewoners en andere belanghebbenden. Omdat er geen urgentie is om de Lange Hofstraat aan te pakken is uitstel niet bezwaarlijk.
- Ook de onzekerheid over zowel het toekomstige gebruik van de Witte Vleugel als over het scheppen van parkeermogelijkheden ter vervanging van de plaatsen op het 's Gravenhof maken uitstel wenselijk.
- We pleiten voor eenheid in het gebruik van kleuren, materiaal, afwerking, straatmeubilair en andere aanverwante aspecten in de historische binnenstad. Ook moet materiaal zoveel mogelijk hergebruikt worden en verlichting energiezuinig zijn.
- De kosten van inhuur van expertise en de herinrichting zelf moeten inzichtelijk zijn, met evt. keuzemogelijkheden zoals tussen klinkers en hardsteen.

Lange Hofstraat:

- Verbreding en aanpassing van het afschot van de trottoirs en versmalling/verhoging van de rijbaan zijn inderdaad wenselijk. De 3 varianten verschillen (visueel) weinig en zijn alle 3 acceptabel.
- De versmalling voor de rijbaan zal tot een opstopping leiden zodra er maar één voertuig stopt. We vragen ons af in hoeverre het realistisch is om dit alleen toe te staan vóór 10:30 en pleiten in ieder geval voor 1 of 2 in- & uitlaadplaatsen - b.v. ter hoogte van de Driekant en bij Horta- om doorvoer te allen tijde mogelijk te maken, ook voor nooddiensten en niet via het trottoir.
- Ook is het plaatsen van fietsen problematisch, met name op marktdagen, en zou een ruimere voorziening voor fietsen welkom zijn.

Reactie

algemeen

Door de keuze van één ontwerpbureau MTD wordt de samenhang van de (toekomstige) herinrichting van het 's-Gravenhof & omgeving en de Lange Hofstraat geborgd. Als eerste wordt de Lange Hofstraat aangepakt. De raad heeft hiervoor € 2 ton beschikbaar gesteld. Wij vragen de raad aanvullende krediet van € 140.000,-. Voor het hergebruik van de Witte Vleugel loopt een traject waarbij men zich bewust is van de toekomstige herinrichtingsplannen.

Eenheid voor de historische binnenstad is van groot belang en wordt zeker meegenomen. Materialisering en meubilair op het 's-Gravenhof en de Lange Hofstraat worden op elkaar afgestemd en worden ook zoveel mogelijk afgestemd op de rest van de binnenstad om rust en eenheid te waarborgen.

Naast toepassing van energiezuinige verlichting wordt ook een deel van het huidige materiaal van de rijbaan toegepast/gelegd in de stoepen.

Bij de afweging voor natuursteen of klinkers worden de kosten inzichtelijk gemaakt zodat een weloverwogen keuze kan worden gemaakt door het college en de gemeenteraad.

Lange Hofstraat

Om opstopping door het stilstaan van een auto te voorkomen is in 2018 de pilot venstertijden ingesteld. Deze wordt voor de zomervakantie van 2019 geëvalueerd. Omdat er beperkt ruimte is kan men –in geval van nood- gebruik maken van de schuine band.

De brede trottoirs zijn bedoeld om de voetganger meer ruimte te geven.

In de Lange Hofstraat worden verplaatsbare fietsrekken neergezet voor de donderdagmarkt. Indien deze vol zijn kan men de rij daarnaast voortzetten met de fietsen.

Persoon 12

- De voorkeur van de ondernemers in de Lange Hofstraat gaat uit naar de natuursteen. De Lange Hofstraat is de oudste handels en ambachtsstraat van Zutphen. Daardoor liever geen te moderne uitstraling. Bij rode bakstenen heb je kans dat de Lange Hofstraat zijn identiteit verliest. De natuursteen is een mooiere overgang met het 's Gravenhof, wat in de toekomst wordt vernieuwd. Om daarbij aan te sluiten is natuursteen een betere overgang. De verbinding van het 's-Gravenhof met de binnenstad wordt zo visueel zichtbaar gemaakt. Deze verbinding komt dan echt tot zijn recht. Voor de duurzaamheid, zowel visueel (in aansluiting met het 's Gravenhof) als kwalitatief een betere optie.

Reactie

De ondernemers van de Lange Hofstraat spreken hun unanieme voorkeur uit voor variant 2, natuursteen. De ingebrachte argumenten worden meegenomen in de afweging.

Persoon 13

- Variant 2 heeft de voorkeur, natuursteen.
- Aan de weg-indeling te zien krijgt het verkeer minder ruimte, dan is het misschien een goed idee om verkeer (net als in andere winkelstraten in het centrum) voor laden en lossen en aanwonenden (op bepaalde tijden) toe te staan. Dus de Lange Hofstraat en Groenmarkt niet meer als eenvoudig te rijden (sluip)route toestaan. Zeker nu de IJsselkade weer goed berijdbaar is lijkt dat haalbaar. Voor de aantrekkelijkheid van het oude centrum van Zutphen is het fijn als de Lange Hofstraat en Groenmarkt zoveel mogelijk autovrij worden. Ook de luchtkwaliteit in het centrum zal erdoor verbeteren.

Reactie

Uw spreekt uw voorkeur uit voor variant 2, natuursteen.

Zie voor laden/lossen in venstertijden het antwoord bij reactie 1. Uw voorstel voor een algeheel verbod voor doorgaand verkeer, - uitgezonderd laden & lossen tijdens venstertijden en bepaalde

tijden voor aanwonenden -, valt buiten dit project maar dit verzoek is doorgegeven aan de afdeling verkeer.

Deel II Ingekomen reactie Erfgoed Adviesraad Zutphen (EAR) en commissie Ruimtelijke Kwaliteit (Cie RKC)

EAR

Op 10 juli 2018 heeft de EAR haar advies uitgebracht over het concept ontwerp Lange Hofstraat.

De EAR adviseert om meer aandacht te besteden aan de historische karakteristiek. Dit kan door materialisering, hoogteverschil tussen voordeur, stoep en rijbaan en de indeling. Daarbij zou de oorspronkelijke vijfdeling van de straat een uitgangspunt kunnen vormen.

Reactie:

In het voorliggend concept-ontwerp is de vijfdeling van de straat opgenomen ('zaagsnede').

Cie RKC

Op 8 oktober '18 is het concept ontwerp besproken in de 'kleine' commissie-RKC. Centrale vraag was of de Lange Hofstraat onderdeel uitmaakt van het winkelgebied waar klinkerbestrating passend is. Of dat de Lange Hofstraat hoort bij het 's-Gravenhof, waarbij natuursteen bestrating past. Geadviseerd is ook het ontwerp uit te werken in natuursteen.

Reactie:

Dit advies is opgevolgd en voorgelegd aan de 'grote' RKC-commissie op 22 november '18. De ontwerpen zijn met klinkers en natuursteen gepresenteerd. Er is algemene waardering voor het ontwerp en een unanieme voorkeur voor natuursteen. Aandacht wordt gevraagd voor het onderscheid van de kleur/ materialisering van de poort. Is dit materiaal passend of wordt er een nieuw materiaal toegevoegd.

Reactie:

De commissie RKC spreekt haar voorkeur uit voor variant 2, natuursteen. De poort krijgt een omlijsting met daarin een tekst.

Deel III Aanpassingen aan het voorlopig ontwerp

Op basis van de input van de bijeenkomst op 17 oktober en de ingekomen reacties worden de volgende wijzigingen doorgevoerd.

- Voorstel voor natuursteen heeft het meeste draagvlak. Deze wordt voorgelegd aan het college.
- Aan collega's stadswachten wordt gevraagd om na de herinrichting (extra) te handhaven op juist gebruik van de trottoirs (dus geen fietsers, auto's, et cetera op de stoep).
- Veel bewoners/ondernemers zien de pilot 'laden en lossen tijdens de venstertijden', graag omgezet worden naar vast beleid.
- Een voorstel voor een algeheel verbod voor doorgaand verkeer, - uitgezonderd laden & lossen tijdens venstertijden en bepaalde tijden voor aanwonenden-, valt buiten dit project maar dit verzoek wordt doorgegeven aan de afdeling verkeer.

Programmabegroting

Omschrijving raadsvoorstel: Herinrichting Lange Hofstraat

Begrotingswijziging 2019 - 06

Griffienummer:

De raad van de gemeente Zutphen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. ....
team P3, zaaknummer 118555.

besluit:

de programmabegroting 2019 als volgt te wijzigen:

<u>Uitgaven</u>	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
<i>Programma 3 Duurzame leefomgeving</i>		
Kapitaallasten Stadsdiagonaal		8.400
Kapitaallasten Herinrichting Lange Hofstraat	0	
<i>Mutaties in reserves</i>		
Toevoeging Algemene reserve	8.400	
	8.400	8.400

<u>Inkomsten</u>	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
	0	0

<u>Investerings en mutaties reserves</u>	Bedrag van verhoging	Bedrag van verlaging
Krediet herinrichting Lange Hofstraat	140.000	
Algemene reserve	8.400	

Toelichting:

Voorgesteld wordt een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 140.000 voor herinrichting van de Lange Hofstraat. Voor het jaar 2019 zijn er nog geen kapitaallasten. Incidenteel vallen in 2019 kapitaallasten vrij ter grootte van € 8.400 van het restantkrediet Stadsdiagonaal. Voorgesteld wordt dit bedrag te storten in de Algemene reserve. Met ingang van 2020 kunnen de structurele kapitaallasten (€ 7.400) van de herinrichting van de Lange Hofstraat worden gedekt uit de vrijval van de kapitaallasten van het restant krediet van de Stadsdiagonaal.

De raad voornoemd,

de voorzitter,

de griffier,

